

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/155894,Warszawa-na-mapie-konspiracji-antykomunistycznej-w-Polsce-wyklad-online-dr-Tomas.html>
02.03.2026, 23:21

„Warszawa na mapie konspiracji antykomunistycznej w Polsce” - wykład online dr. Tomasza Łabuszewskiego

Zapraszamy do wysłuchania wykładu dr. Tomasza Łabuszewskiego „Warszawa na mapie konspiracji antykomunistycznej w Polsce”.

Konspiracyjna mapa Warszawy – to opowieść o miejscu stolicy Polski na mapie antykomunistycznej konspiracji niepodległościowej. Zagłada stołecznego korpusu AK i zniszczenie ponad 70 % miasta spowodowały faktyczną detronizację Warszawy jako centralnego miejsca dla Polskiego Państwa Podziemnego, w którym skupiały się dotąd wszystkie nici pionów wojskowego, politycznego i cywilnego. Nie oznaczało to jednak definitywnego wygaszania zjawisk oporowych. Wraz z ocalałymi z pożogi wojennej warszawiakami do miasta wróciła także konspiracja niepodległościowa. Oczywiście w znacznie skromniejszym wymiarze. Przez ponad rok funkcjonowała tutaj komenda najsilniejszej struktury poakowskiej – Obszaru Centralnego Delegatury Sił Zbrojnych na Kraj, a następnie Zrzeszenia WiN. Tutaj działały jej tajne drukarnie, pion wywiadowczy, komórka legalizacyjna. Także tutaj miało swoje lokale kontaktowe szereg organizacji zamiejskowych – z terenu Białostoczczyzny, Lubelszczyzny, łódzkiego, kieleckiego. To całkiem zapomniana historia, ukazująca napięcie ideowe mieszkańców niepokornego miasta.